

 νέο φροντιστήριο	ΜΑΘΗΜΑ	ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
	ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ
	ΤΜΗΜΑ	ΕΠΑ.Λ.
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	ΙΛΙΟΝ
	ΔΙΑΡΚΕΙΑ	3 ΩΡΕΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ

Το παιχνίδι είναι θεμελιώδους σημασίας για τη μάθηση και την ανάπτυξη κάθε παιδιού και ως γονέας ο ρόλος σας είναι πολύ σημαντικός. Τόσο ως προς το χρόνο που μπορείτε να διαθέσετε για να παίξετε με τα παιδιά σας όσο και για τα παιχνίδια και τις δραστηριότητες που επιλέγετε να κάνετε μαζί τους.

Έχετε όμως σκεφτεί ποτέ αν μπορεί, έστω και ασυνείδητα, να συμβάλλετε στην ενίσχυση στερεοτύπων διαφορετικού είδους; Ο τρόπος με τον οποίο μεγαλώνετε το παιδί σας στο σπίτι συμβάλλει στην κοινωνικοποίηση των παιδιών (πώς μαθαίνουν να συμπεριφέρονται σύμφωνα με τα κοινωνικά πρότυπα), και το παιχνίδι είναι ένας τομέας όπου αυτό συμβαίνει.

Για παράδειγμα, σκεπτόμενοι τα στερεότυπα των δύο φύλων, τα κορίτσια μπορεί να ενθαρρύνονται να παίζουν περισσότερο με κούκλες σε εσωτερικούς χώρους, ενώ τα αγόρια να παίζουν έξω. Ενώ αυτό διδάσκει στα κορίτσια να είναι φροντιστές από μικρή ηλικία, μπορεί επίσης να εμποδίσει την ικανότητά τους να αναπτύξουν άλλους τύπους γνωστικών, σωματικών και κοινωνικών δεξιοτήτων. Στα αγόρια συχνά δίνονται παιχνίδια, όπως όπλα, και ενθαρρύνονται να συμμετέχουν σε σωματικές και συχνά πιο επιθετικές δραστηριότητες με άλλα αγόρια ή άνδρες φροντιστές, γεγονός που μπορεί να προωθήσει εκφράσεις αρρενωπότητας που δεν είναι υγιείς.

Τα παιδιά με αναπηρίες, καθώς και τα παιδιά από περιθωριοποιημένες κοινωνικές ομάδες, μπορεί να μην αντιπροσωπεύονται καθόλου στα παιχνίδια με τα οποία παίζουν τα παιδιά σας ή στα βιβλία που διαβάζουν, ή μπορεί να παρουσιάζονται με στερεοτυπικούς τρόπους που έχουν επιβλαβή αντίκτυπο σε αυτά.

Ως γονέας, έχετε άμεση επιρροή στο μικρό σας και τη δυνατότητα να αποτρέψετε αυτού του είδους τις προκαταλήψεις, ενώ παίζετε με το παιδί σας. Ακολουθούν ορισμένοι τρόποι με τους οποίους μπορείτε να ενθαρρύνετε την ισότητα και τη συμπερίληψή των δύο φύλων κατά την ώρα του παιχνιδιού.

1. Ενθαρρύνετε τη φοίτηση στο σχολείο και δώστε στα κορίτσια και στα αγόρια ίσο και επαρκή χρόνο για να παίζουν και να συμμετέχουν στις δουλειές του σπιτιού, ανεξάρτητα από το φύλο.

2. Βεβαιωθείτε ότι τα παιδιά σας παίζουν με παιχνίδια που αναπτύσσουν το συνολικά τις κοινωνικές και γνωστικές τους δεξιότητες. Για παράδειγμα, αναζητήστε παιχνίδια που αναπτύσσουν τις ικανότητές του και διεγείρουν τη δημιουργικότητα του καθώς και την δεξιότητα επίλυσης προβλημάτων.

3. Βοηθήστε τα παιδιά σας να διαβάσουν βιβλία και να παρακολουθήσουν μέσα ενημέρωσης που αφηγούνται θετικές ιστορίες για παιδιά που είναι διαφορετικά – παιδιά που προέρχονται από διαφορετικά πολιτιστικά υπόβαθρα, παιδιά με αναπηρίες – καθώς και ιστορίες που παρέχουν θετικές απεικονίσεις των ρόλων των δύο φύλων.

4. Βάλτε τα παιδιά σας να παίζουν με παιχνίδια που παραδοσιακά συνδέονται με το αντίθετο φύλο. Τόσο τα κορίτσια όσο και τα αγόρια μπορούν να παίζουν με κούκλες και παιχνίδια μαγειρικής, καθώς και να ασχολούνται με σωματικά ενεργά παιχνίδια και αθλήματα. Τα παιχνίδια θα πρέπει τελικά να είναι εργαλεία που επιτρέπουν στα παιδιά να γίνουν ευέλικτα και προσαρμοστικά και να διδάσκουν δεξιότητες όπως η δημιουργικότητα, η επικοινωνία και η επίλυση προβλημάτων.

5. Αποφύγετε παιχνίδια που ενθαρρύνουν σκόπιμα τα έμφυλα στερεότυπα, όπως ροζ συσκευασίες, μονόκερους, ουράνια τόξα και καρδιές για τα κορίτσια έναντι μπλε συσκευασιών, ρομπότ, διαστημόπλοια και εργαλείοι για τα αγόρια. Βεβαιωθείτε ότι τα παιχνίδια που δίνονται στα παιδιά είναι συμπεριληπτικά και ποικίλης εκπροσώπησης.

6. Να έχετε επίγνωση του τρόπου με τον οποίο οι διαφημίσεις μπορούν να ενισχύσουν τα επιβλαβή πρότυπα φύλου και να προωθούν τον αποκλεισμό. Επιλέξτε παιχνίδια και βιβλία που στέλνουν θετικά μηνύματα στα παιδιά σας.

(κείμενο αλιευμένο από την επίσημη ιστοσελίδα της UNICEF, ανακτημένο στις 18/02/25)

1^Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

A1. Παρουσιάστε με δικά σας λόγια τις συμβουλές που προτείνονται προς τους γονείς προκειμένου να μειώσουν την έκθεση των παιδιών τους σε στερεοτυπικές αντιλήψεις σε μια παράγραφο 70 περίπου λέξεων. (μονάδες 15)

2^Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

A2. Μελετήστε προσεκτικά την τρίτη παράγραφο του μη λογοτεχνικού κειμένου σας και αναγνωρίστε δύο (2) διαφορετικούς τρόπους ανάπτυξης των ιδεών. Γιατί κατά τη γνώμη σας επιλέχθηκαν οι συγκεκριμένες μέθοδοι; (μονάδες 8)

A3. Αναγνωρίστε δύο (2) διαφορετικές γλωσσικές επιλογές με τις οποίες επιτυγχάνεται η άμεση απεύθυνση στους ενήλικους αναγνώστες και η παρακίνηση τους να αλλάξουν συμπεριφορά απέναντι στα παιδιά. (μονάδες 7)

3^Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Γράφετε ένα άρθρο για τη σχολική εφημερίδα με αφορμή ένα αφιέρωμα στο ζήτημα της συμπερίληψης και της αποφυγής των στερεοτυπικών αντιλήψεων απέναντι στη διαφορετικότητα. Στο κείμενο σας τονίζετε τους συγκαλυμμένους τρόπους διαιώνισης και αναπαραγωγής των στερεοτύπων και τονίζετε επιπτώσεις από την υιοθέτηση τέτοιων αντιλήψεων που διαταράσσουν την αρμονία και την γαλήνη σε μια κοινωνία. (250 περίπου λέξεις) (μονάδες 20)

ΚΕΙΜΕΝΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ

Κάθε μικρή σου υποταγή
μειώνει τη δική μου ελευθερία
εμένα ταπεινώνει
κάθε χαμένο σου δικαίωμα
πληγώνει τη δική μου αξιοπρέπεια
κάθε παραπανίσιο σου φορτίο
έχει σε μένα ρίζες προγονικές
κάθε σε βάρος σου αδικία
είναι μια στυγερή κλοπή
απ' το παγκάρι της δικής μου εκκλησίας
κι εσύ όταν λιποψυχείς
εγώ είμαι ο αληθινός προδότης

στέκεσαι δίπλα μου
στο σπίτι στη δουλειά ή στο οδόφραγμα
και με τα ίδια μάτια
ελεύθερα ατενίζουμε τον ήλιο
περήφανοι
ασυμβίβαστοι
ωραίοι μέσα στα τόσα ελαττώματά μας
εμείς που η φύση έταξε σε σάρκα μία.

(ποίημα του Τόλη Χριστοφόρου, «Γυναίκα»)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1^Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

B1. Πως θα χαρακτηρίζατε το ποιητικό υποκείμενο βάσει του μονολόγου που απευθύνει στη γυναίκα; Η απάντησή σας να δοθεί σε μια παράγραφο 60-70 λέξεων και να τεκμηριώνεται με τα σχετικά κειμενικά χωρία. (μονάδες 15)

2^Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

B2. Εντοπίστε δύο (2) διαφορετικά χωρία που επιλέγεται το α' πληθυντικό πρόσωπο εκ μέρους του ποιητικού υποκειμένου και σχολιάστε πως αυτή η επιλογή επιδρά στην ανάδειξη του νοήματος και πως επηρεάζει τον αναγνώστη. (μονάδες 8)

B3. Στο ποίημα ο αφηγητής επιλέγει τη χρήση της οριστικής ενεστώτα. Εντοπίστε δύο (2) ενδεικτικά χωρία και σχολιάστε την επιλογή αυτή λαμβάνοντας υπόψη πως πρόκειται για έναν ομοδιηγητικό αφηγητή. (μονάδες 7)

3^Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

B4. Αν δεχτούμε πως το ποιητικό υποκείμενο αναγνωρίζει πως η υποτίμηση της γυναίκας πλήττει και τον ίδιο ως άνδρα, ποιες επιπτώσεις ομολογεί πως βιώνει ο ίδιος εξαιτίας αυτής της κοινωνικής προκατάληψης; Εσείς προσωπικά έχετε βιώσει κάποιες συμπεριφορές που σχετίζονται με το φύλο σας και την κοινωνική προκατάληψη; Η απάντηση να δοθεί σε ένα κείμενο δύο παραγράφων συνολικής έκτασης 150 λέξεων περίπου. (μονάδες 20)